

REDACCIÓ :
Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (S -et-O).

ADMINISTRACIÓ :
M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

La fraternitat ibèrica no és la dels dictadors, sinó la dels pobles peninsulars en lluita per la llibertat

SALUDEM L'HEROIC COMBAT DELS INSURGENTS PORTUGUESOS.

I L'ACCIO DELS POBLES EX-COLONITZATS DE L'ÍNDIA, DE L'ANGOLA O DE GUINEA!

La lluita dels pobles explotats pels dos imperis decadents de la península és exactament la mateixa lluita dels democrates portuguesos, dels camperols espanyols o dels obrers catalans o bases. El balanç dels dos Estats peninsulars bastits fa tres o quatre cents anys per les castes feudals i eclesiàstiques parasitàries, és el mateix a les «colònies» o als pobles de la península. A Goa, al cap de 450 anys de govern portugués hi ha el 80 per cent d'analfabets. Com a Portugal. Com a les antigues «colònies» espanyoles. Com al Centre i al Sur d'Espanya; com a tot arreu on les iniciatives populars no han pogut batre la total incapacitat dels dos Estats.

Que callin doncs les veus mercenàries del franquisme, entre les quals es destaca la de «La Vanguardia» del senyor Aznar. Els catalans coneixem des de fa molts anys les virtuts del colonialisme jesuític i militar. I es per això que estem al costat de Nheru contra Salazar, al costat dels explotats d'Angola o de Portugal contra els generals o els almiralls portuguesos — o espanyols.

La solidaritat ibèrica, la fraternitat peninsular no l'expressem en hipòcrites notes de «condol.» — que no impedeixen parar la mà als «dolents» americans — ni tampoc isolant-nos de la gran lluita del segle XXe per la llibertat dels continents fins avui esclaus. Al contrari : l'autèntica vocació dels nostres pobles, que els fou frustrada pels dirigents, els porta a lligar-se a aquesta empresa universal per una vida més digna i més humana per tots els homes; per a crear una societat que donarà pa i escoles als infants i els ensenyarà a ser germans a desgrat de les fronteres.

Els pobles de la península foren els primers colonitzats per les seves «classes privilegiades», de les quals Franco i Salazar són els darrers rebrots. Catalunya lluità desesperadament, quan era hora, contra aquestes forces reaccionàries. Però fou batuda momentàniament.

Avui, al rellotge de l'història sona una altra hora: la de l'enfonsada definitiva dels dos vells Estats imperials. La península es retrobarà aviat lliure de traves i, per primera vegada des del segle XVe sense «empreses imperials». La gran empresa de l'unitat peninsular, per la pau i el benestar dels nostres pobles podrà començar. És el combat de Catalunya !

Beasain, combat...

Durant més de cinc dies, els treballadors de la vila vasca de Beasain han demostrat al franquisme com es mena el combat obrer: vaga total, ocupació de les fàbriques, manifestació de dones reclamant pa i un salari decent, boicot ciutadà unànime als espectacles públics manifestant la solidaritat de tot el poble...

La dictadura provà primer la «manera forta»: Concentrà tropes i guàrdia civil, ordenà carregues i cops de porra.

Però els obrers no cediren.

I finalment són les autoritats i els patrons els que han cedit. Malgrat els fantasmes de la C.N.S., han convocat els representants autèntics dels treballadors i, en el despatx del governador, han accedit a augmentar els salaris de prop de 25 per cent. No és prou, però així es comença.

TREBALLADORS DE CATALUNYA :
Durant més d'un segle de lluita, i gràcies

a l'arma de la vaga, els obrers han obtingut totes les millores que fan la vida més digna d'ésser viscuda: un salari decent, vacances regulars, horari del treball digne de l'home, assegurances socials...

TREBALLADORS : Només el combat us donarà el que es vostre !

Prepareu-lo i organitzeu-vos ! Demaneu l'augment de salaris que us pertoca !

...i exemple

Qui són els nostres aliats ?

La sexta flota americana primer; la visita de Dean Rusk després, i abans les visites dels ministres americans de l'exercit, de la marina i del comerç : els dirigents dels Estats Units han potser modificat la forma de la seva desvergonyida política d'ajuda al dictador, però l'essencial d'aquesta política continua. Es tracta d'anar mantenint una amistat i unes relacions amb Franco que permetin l'ús de les bases militars. Això els sembla compatible amb aquesta manera de picar l'ullet a l'oposició democràtica que són les visites de polítics espanyols a Washington i certs discursos de Kennedy. Es tracta d'assegurar totes les cartes per un pervindre que no es preveu clarament i que l'exemple de Santo Domingo mostra inquietant.

Es necessari dir que no acceptem aquesta política i que ens semblaria degradant fer-nos-ens còmplices de qualsevol manera, ni amb el silenci, per « greus » que siguin les « excuses » que s'avencin : els esdeveniments de Berlín o altres.

Els demòcrates i socialistes catalans i espanyols han estat diverses vegades traïts i abandonats per les democràcies occidentals; les « excuses » no han mancat mai. Ara bé; el que ens diferencia precisament dels comunistes és que nosaltres no fem passar cap altre interès per alt que sigui o es digui, damunt del dels nostres pobles. Es per això que no temem dir — al contrari, repetim — que el socialisme europeu quan ha estat al poder o hi ha col·laborat estretament, no ha complert tampoc amb el seu deure internacionalista. I per això denunciarem el trist episodi de la **no-intervenció** i l'**excusa** poc coratjosa « d'administrar honestament » la societat capitalista que mesos després Hitler esberlava amb els seus tancs.

Pel que fa als russos és indubtable que durant la nostra guerra, igual que durant el pacte germano-soviètic, els exclusius interessos soviètics determinaren la seva política. Ara Kroutchev afirma amb raó que, a més, aquesta política es veié tacada constantment per crims i assassinats (que són alguna cosa més que els simples «abusos» denunciats amb un xic de retard, i ben timidament, pels «nostres» comunistes després del XXII Congrés. El cert és però que en relació a Espanya la política internacional soviètica continua determinada pels seus propis interessos, que no es confonen amb els nostres, i que portaren per exemple la U.R.S.S. a pregonitzar l'entrada d'Espanya a l'O.N.U., o al curiós projecte Molotof d'una «aliança pacífica» incloent-hi Franco. Una distint apreciació d'aquestes propis interessos portà més tard Kroutchev al famós discurs antifrancista a la O.N.U. i als cops de sabatot adreçats a la banyuda testa de Lequerica. No cal dir que, en aquests casos, apreciem com convé l'antifrancisme dels soviètics.

Convé doncs que l'oposició democràtica, en aquesta necessària revisió de posicions i perspectives que preconitzem, i que tard o d'hora es farà arreu, es plantegi aquest problema. On són els nostres aliats en el camp internacional? En tenim alguns?

Nosaltres creiem que en tenim, i d'importants. Per no enguanyar-nos, però, és

convenient no perdre de vista els fets següents :

1. — L'oposició democràtica i socialista peninsular s'ha de sentir plenament responsable dels destins dels nostres pobles, és a dir de l'exigència revolucionària que bull en ells. Naturalment, hem de tenir present la conjuntura interior i exterior, que exigeix posicions tàctiques més o menys avançades : el problema de la revolució hispànica és però el problema real que ens és impossible eludir. Al contrari, la mateixa durada excepcional del franquisme — vint-i-cinc anys ! — el situa a l'ordre del dia en l'acció de les noves generacions.

2. — Les societats occidentals — europees o d'Amèrica del Nord — reposen damunt d'unes estructures socials que han superat bona part dels problemes que nosaltres tenim plantejats i sense solució des del segle XIX, és a dir els

per Josep PALLACH

problemes de la transformació democràtica de la península : reforma agrària, exercit, església, problema de l'Estat parasitari, etc. La solidaritat dels moviments obrers d'aquests països és forçosament determinada per aquestes profundes diferències d'estructures socials i de problemes a resoldre. Pel que fa als governants, aquestes veuen en el nostre plet la situació estratègica en el context de la gran pugna entre l'Est i l'Oest.

3. — Els dirigents soviètics tenen una òptica immediata similar. Els interessa, sobretot, liquidar les bases militars que els americans han instal·lat, o almenys afeblir-ne l'eficàcia. Actualment creuen que és millor fer-ho contra Franco que no pas sostenint-lo, però aquesta posició no els porta encara a reclamar, per exemple, l'expulsió de Franco de la O.N.U. a la qual el feren entrar.

4. — Hi ha arreu del món unes forces, sovint socialistes i nacionalistes, que a voltes tenen el poder a determinats llocs de l'Àfrica o de l'Àsia, o d'Amèrica — que no es confonen ni amb l'hipocresia «liberal» dels occidentals ni amb el maquiavelisme «socialista» dels russos. Fins a un cert punt la gran revolució mexicana significa el preludi d'aquestes transformacions que són el fet fonamental dels darrers quinze anys — i no és per casualitat que Mèxic fou i és el ferm amic de la democràcia hispànica.

Les forces d'aquest «tercer món» arribades al poder pesen avui tant en el camp internacional que l'equilibri de l'O.N.U. en depèn totalment. Adhuc altres organismes, molt distints, com l'O.T.A.N. han de tenir cada dia més en compte aquestes realitats. Portugal, per exemple, que és membre d'aquest organisme perd la batalla diplomàtica a

l'interior mateix de l'aliança militar, i la perd a benefici de l'Índia que no és de l'O.T.A.N. ni vol ésser-ne. Les forces de la descolonització, de les transformacions socials i econòmiques dels països fin avui explotats, són sovint irresistibles. L'exemple mateix de Portugal i de l'Índia ens indica també, sense necessitat d'anar més lluny o més a la vora, fins a quin punt els interessos de la revolució hispànica es relliguen a la lluita d'aquest tercer món.

5. — Es tracta d'uns lligams objectius, de fet, que no tenen res a veure ni tan sols amb la voluntat dels dirigents d'aquests països. Altrament, nosaltres pensem que seria un gran error identificar plenament aquestes forces amb el que nosaltres representem. No. Precisament perquè en general els moviments nacionals i socials d'aquests països són autènticament fidels a les pròpies exigències nacionals no es poden confondre els uns amb els altres, i àdhuc a voltes apareixen contradictoris. Una llei suprema els guia: la lluita per sobreviure i millorar la sort del propi poble. Els dirigents d'aquests països — com els dels altres — no ens ajudaran pas si no hi veuen, per ells, algun interès.

Ara bé, nosaltres creiem que aquest interès existeix i que ultra les relacions de fet que hem dit abans, i altres que s'endevinen, hi ha un acord polític mínim entre la nostra causa i la d'aquests pobles. Si la política de blocs ha resultat nefasta per nosaltres i ha bloquejat completament les perspectives democràtiques peninsulars, es indubtable que aquesta mateixa política, i tot enduriment dels blocs, és també contrari en general a la política d'aquest tercer món del qual depèn a fi de comptes el destí del nostre segle. **Totes les forces que contribueixen a disminuir aquest afrontament dels dos blocs, sense subordinar-se a cap d'ells són forces aliades.** Els nostres aliats en el pla internacional són doncs aquestes forces i és en llur acció que hem de cercar el necessari recolzament.

Dit això queda clar que per ésser considerats com una puixança hem de transformar les pròpies posicions en realitats polítiques. Això és, però, un altre problema, no gens independent del que hem examinat. Els camins de l'acció socialista a la península passen per un exacte plantejament de la situació interior i internacional. Els socialistes catalans creiem que és hora de precisar-los i de posar-nos de cara a la feina. Hem perdut molt de temps i moltes il·lusions han resultat fàlides.

El nostre treball no ha estat inútil, però no ha acabat encara, ni molt menys. I se'ns imposa, sobretot el dir la veritat de la situació actual, per dura que sigui.

Les noves promocions no ens perdonarien amb raó, qualsevol incapacitat d'afrontar les exigències nascudes d'aquesta veritat.

FA UN ANY QUE LS DEMOCRATES CATALANS
S'ADREÇAREN A KENNEDY.
DEAN RUSK HA DUT LA RESPOSTA ?

Contra la repressió!

Comença l'any nou i continuen funcionant els consells de guerra: com cada mes de l'any passat, com cada any d'ençà del 1939. Els darrers han estat contra els joves nacionalistes bases, contra els treballadors madrilenys, contra els obrers catalans... Imposant condemnes duríssimes, el franquisme creu poder mantenir «l'ordre», aquest ordre de la misèria que el senyor Castiella, el gran amic dels nazis ofería a Dean Rusk,

secretari d'Estat de la democràcia americana, avui amiga i aliada de tots els dictadors feixistes...

El franquisme ha refusat d'escoltar els delegats de la Campanya pro-Amnistia, i ha contestat a les seves demandes de llibertat pels presos amb acusacions de propaganda «comunista». Però no ha contestat a cap de les preguntes que feia la Comissió, formada per moltes personalitats democràtiques i no gens sotmesas al P. C.

El feixisme espanyol — ajudat pel capitalisme americà — situa els termes del

gran combat: d'un costat els puntals d'una societat decadent que manté el terror per continuar aprofitant-se de la misèria del poble. De l'altre costat, els treballadors solidaris dels seus germans empresonats, les joventuts dels pobles d'Ibèria que afirmen llur voluntat de no cedir fins a la victòria final. Aquesta victòria no ofereix cap dubte. Per guanyar-la ha ben aviat, per alleujar la dolor dels que sofreixen a les presons:

llibertat pels presos!

IDÉES SOCIALISTES

II

L'ideari polític —superestructura ideològica d'una forma donada de l'economia d'un país— es reaccionari o progressista. Reaccionari quan tendeix a conservar l'equilibri aparent establert, progressista quan preveu i preconitza ordres nous, noves estructures, que resulten del moviment vital de la societat humana.

L'ideologia socialista —que té d'ésser resoltament progressista segons nosaltres— es mou a dintre d'una contradicció aparentment insoluble.

Per a provocar la promoció política de la classe assalariada, fer desaparèixer l'exploitació de l'home per l'home i crear la societat sense classes, es necessari, imprescindible, que l'obrer prengui consciència de la seva força, de la seva situació, i de la tasca que deu acomplir per deslliurar-s'ém. La consciència de classe es el fenomen « sine qua non » que cal que assolir per obtenir el triomf del socialis-

me. La presa de consciència de la classe obrera es tradueix per la possibilitat general d'ajudar eficientment a la caiguda del capitalisme i d'obrar irreversiblement a la construcció de la societat socialista.

D'altra banda, per fomentar la consciència de classe, per a motivar l'acció política del conjunt dels assalariats, és a dir per a moure els obrers de manera continua és necessaria la possessió d'un mite, d'una mística.

L'història del moviment sindical —a França per exemple— demostra que la continuïtat orgànica del sindicalisme s'estableix menys sobre les reivindicacions econòmiques o corporatives que damunt de l'aspiració, poc aparent però profunda, de l'obrer, en desfer-se del menyspreu que inspira la condició obrera.

Aquesta aspiració constant és la projecció —sobre el pla psicològic de l'obrer— de l'alienació produïda pel treball en el sistema capitalista.

L'intent de canalització d'aquestes aspiracions ha estat l'obra realitzada posteriorment pels mites cristià i marxista. La vida psicològica de l'obrer, que s'havia relligat durant els orígens del sindicalisme a varis mites —clarament explicats— com són: « la mina pels miners », « la terra pel qui la treballa », « l'associació obrera » es veu avui dia polaritzada per les dues místiques esmentades.

No ens equivoquem: paral·lelament a l'existència d'una consciència de classe feble i poc estesa, les reivindicacions socials poden arrossegar masses, però molt esporàdicament i en manifestacions de curta durada. El que determina més la dinàmica obrera, el que condueix els obrers a l'acció política és l'acceptació i la creença en una mística, gestions mentals que responen a l'aspiració obrera d'alliberació total i definitiva i a la sed humana de coneixença absoluta.

Així doncs, per acabar de destruir el capitalisme, el socialisme té com a tasca essencial la de fomentar intensament la consciència obrera, i per acomplir tal obra —per cristal·litzar i moure la voluntat dels treballadors— els fets demostren que és necessaria una mística, un tòpic dogmàtic, una fita absoluta.

Els dos pols de la contradicció de que sofreix el socialisme occidental són doncs: la necessitat d'arrastrar els obrers i la manca de mística, necessaria per efectuar aital tasca.

Aquest socialisme, incapaç d'atreure els treballadors esdevé aleshores una pragmàtica quotidiana: un conjunt de regles per millor viure a dintre del sistema capitalista. Que lluny estem del socialisme dinàmic i revolucionari, decidit a precipitar la destrucció de l'infraestructura capitalista i a crear la república socialista!

Per resoldre la contradicció, o, més ben dit, per tractar de despassar-la, proposem al socialisme català, donant-li un contingut dinàmic, un ferment de vida, el materialisme humanista, un humanisme repensat en funció de la dualitat home-vida.

Un humanisme que s'integri el costat positiu, progressista, evolutiu, de les idees i experiències humanes sense transcendir-les. Un humanisme que es basi sobre el fenomen existencial de l'home i que neixi al considerar l'home en els seus aspectes continus, passatgers, evolutius.

Un humanisme que tractarem de definir pròximament d'una manera més precisa.

Jordi BERNAT.

LLUNYANIES

(Vé de la pàg. 4.)

podem contaminar la gran massa estulta que dorm feliç sota la vigilància desperta del Caudillo. No ens enganyem creient en una morbidesa curable o un aturdiment passatger. El mal ve de lluny i coneixem massa bé la història de Catalunya i adhuc la de la Península i coneixem prou bé la nostra gent per a desnonar el nostre judici íntim que dissortadament sempre s'ha confirmat, sempre ha tingut raó, fins després de les grans diades. Els estranys a Catalunya i a Espanya no eren els generals revoltats, ni els bisbes obsequents, ni els banquers pirates, ni els latifundistes pètris, ni la guàrdia civil militaritzada: els estranys eren la República, els Pi i Margall, la Institución libre de la Enseñanza, els afrancesats i el sentiment democrata dels poble català que només s'expressava en anarquisme i explosions estèrils i barroeres. ¿Seria, doncs, exagerat de dir que els exiliats que refusen submissió directa o indirecta a la dictadura i a la barbàrie són més forasters a Catalunya que les forces d'ocupació franquista?

La resposta la donen alguns invocant la pomada que tot ho cura: Europa! Però és que Europa és cada dia més lluny, cada dia més inassolible. Es com els catalans que resolen el conflicte de consciència amb una declaració pomposa i com més va més buida de contingut: Independència! Els arguments que acompanyen aquestes proclamacions metafísiques són de tipus econòmic, són deduccions d'un deu i un heu que indica que se senten estafats, que le règim dona per acontentar totes les boques encara que condemni a la fam i a l'emigració al vuitanta per cent de la família. La ètica no compta per a res, no hi ha ni un gram d'idealisme, de reivindicació humana. Filosòficament és marxisme pur, determinisme econòmic.

Doncs bé: que vinguin a l'exili i veuran que sense robar res de ningú, treballant honestament, es pot viure i prosperar i fer respecte als que ens viglen o ens amparen i a més a més es pot ésser antifranquista, liberal, democrata i fins i tot conservador de bona fe, per convicció, sense consultar la caixa ni fer balanç, de ganàncies i pèrdues.

LLUNYANIES

Per M. SERRA I MORET

LA revista italiana «Epoca» remarcava no hi ha gaire que Mèxic era l'únic país de l'Amèrica llatina que no havia reconegut el règim de Franco i explicava que el nombre de refugiats espanyols en aquella República era d'uns 30.000 els quals treballaven i ocupaven llocs de direcció en la indústria, el comerç, els transports i la banca i dels quals uns vuitanta figuraven entre els ciutadans més rics de la nació. Gairebé la totalitat dels refugiats espanyols havia adoptat la nacionalitat mexicana liberalment oferta.

Guardades les proporcions degudes podrien presentar-se dades similars a Xile, Venezuela, Brasil, Colòmbia i Uruguai i fins i tot a l'Argentina on els governants feixistes no van pas propiciar la immigració republicana espanyola. Adhuc a França on la massa és imponent — depassa els 200.000 — la posició econòmica dels refugiats és manifestament superior a la dels refugiats a Espanya mateix, tant dels que es van quedar com dels repatriats d'aleshores i ara.

Això no vol dir que els expatriats fossim gent escollida que havia de triomfar a tot arreu i a tota hora. Erem globalment com els altres, potser amb un punt de decisió més marcat, a vegades per atzar i més sovint per força. Tampoc no erem més o menys combatents que els que restaren, forces dels quals van pagar cara llur indecisió o tímida. Erem, això sí, els que feiem el màxim sacrifici perquè perdiem la llar i la pàtria i ens comprometiem a recobrar-la des de fora, continuant el combat en condicions més adverses des de la llunyana fortalesa d'una possible solidaritat democràtica i humana com la que oferia Mèxic, únic baluart irreductible en tota la crosta del planeta.

La reeixida econòmica de la massa migratòria no és cap distinció especial, ni cap premi a hipotètiques virtuts, sinó un resultat natural del treball disciplinat i útil en medis civilitzats on les condicions de la vida social i ciutadana són molt millors que a Espanya. Els que hem pogut observar de prop les activitats dels refugiats espanyols en els distints països d'Europa i Amèrica podem certificar que en general eren considerats com immigració d'alta qualitat. Es en certa manera la continuació del fenomen de la República, relativament pròspera i prometedora, i del desastre moral i econòmic que li va pervenir amb la guerra i la dictadura franquista. Lògicament, una reunió de fets i circumstàncies dona resultats idèntics o similars i no es necessita ésser marxista per a constatar-ho o reconèixer-ho.

El que no sembla tan lògic per bé que l'experiència ens dona com real i evident és el desafecte i repulsió que en els refugiats de dintre d'Espanya produeix la reeixida econòmica dels refugiats de fora. No podem ignorar que més d'un manobre reïnflat ha tornat al seu poble a exhibir l'auto lluent pagat a terminis i que més de quatre han fet turisme de ric i de passada han fet la comunió a les nenes a la Basílica del Pilar o sota la nau de Cuelgamuros. De tot hi ha per tot arreu com entremig dels que passavem a peu la frontera en 1939 s'escorrien els autos dels bandolers amb el botí de les victòries de la reraguarda. Però això no desvirtua la qualitat de la gran massa, sobretot la proletària, que menava el combat de bona fe i havia d'atendre el combat igualment seriós de guanyar-se el pa de cada dia. Podem afirmar-ho amb orgull i convicció: la diàspora espanyola resultant de la desfeta republicana ha estat en general digna de la causa que defensava i dels pobles vençuts i humiliats que representa.

Però la reacció — si reacció hi ha — en el cor de la massa espanyola subjecta i esclafada ha estat de repulsió, d'estranyament, de distància. Les manifestacions de les joventuts, naturalment minses i esporàdiques, s'han produït com per generació espontània, sense cap contacte ni reflexe exterior. Pel que fa a Catalunya, les migrades indicacions d'un sentiment nacional o d'una consciència proletària han sorgit més com un gemec que com una protesta. DESTINO ha estat l'autèntic representant de la dignitat col·lectiva enfront del desastre: submissió gratuïta, obliteració del passat, refús absolut de l'exili. Si algun personatge de l'emigració s'ha repatriat — fent prova d'inconsistència política — s'ha trobat amb set capes de glaç més sòlid que el de la Groenlandia. I el mateix ha passat a polítics de barriada, sindicalistes professionals i companys de viatge als quals la policia ha deixat fer perquè sabia que la massa era immune a tota influència de l'exterior.

Un vell periodista català, Domènec de Bellmunt, ha qualificat els darrers Jocs Florals de la Llengua Catalana celebrats a l'Alguer com els Jocs Florals de la por. No és tot por el que contrau la psiquis dels catalans de l'interior i els espanyols de terres endins i, si por hi ha, la por la fem nosaltres, els exiliats, els que, com el diable, fem flaire d'inconformitat, de rebel·lia, i

(Passa a la pàg. 3.)

Catalunya i el catalanisme han d'estar a l'avant guarda de la lluita

El patronat de cultura catalana popular

Hem vist el Butlletí que edita la secretaria del P.C.C.P. explicant el treball efectuat durant el primer any, d'existència. El balanç ens sembla positiu. Ultra la formació d'un patronat d'honor, integrat per Pau Casals, Joan Coromines, Lluís Nicolau d'Olwer, Carles Pi i Suñer, Josep Carner, Manuel Serra i Morner, Pere Bosc Gimpera, Rafael Patxot, Josep Sebastià Pons, Josep Trueta, el Butlletí senyala la constitució de nombroses delegacions a tots els països d'Europa i Amèrica on hi ha catalans.

El Patronat ajuda, materialment i moralment, la creació de cursos de català per correspondència, com els que funcionen actualment a Catalunya i a París (1), i prepara una sèrie de publicacions de caràcter didàctic.

A nosaltres ens sembla sobretot interessant la voluntat del P.C.C.P. de relligar l'acció cultural a la vida del nostre poble. Catalunya, els treballadors que viuen a Catalunya, siguin o no catalans de naixença, necessiten aquest esforç de formació cultural i tècnica. Sabem que la feina és difícil — però també ho era en els anys duríssims de Clavé i d'Abdon Terrades, de Monturiol i dels seus amics. I més tard, quan començà arreu, la gran florida dels Ateneus i Centres de lectura i d'estudi...

Els intel·lectuals i els estudiants catalans, només salvaran realment la llengua i la cultura relligant-la al poble que l'ha forjada, que l'ha defensada amb les armes quan calia i la manté ara amb la tossuda voluntat, d'ésser fidel a la pròpia ànima, malgrat totes les persecucions.

Més que de grans edicions de llibres de luxe, i de proteccions, interessades o no, per fer de la cultura un luxe de mandarins, aquest és realment el camí que ha de seguir el catalanisme. El P.C.C.P. sembla orientar-se així.

(1) Els cursos de París són organitzats per « Foc Nou », i cal adreçar-se a la següent adreça per participar-hi : 67, rue Condorcet — París (9^a).

**LA LLIBERTAT
DE CATALUNYA VOL DIR
EL PA I LA JUSTICIA SOCIAL
PER TOTS ELS CATALANS**

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA